

Nederlandse burgers en militairen werden in de Tweede Wereldoorlog in Zuidoost Azië door de Japanners geïnterneerd in kampen. Enkele van deze kampen waren alleen voor krijgsgevangenen, andere hadden zowel burgerlijke als militaire geïnterneerden en weer anderen waren exclusief bestemd voor burgers. In veel van deze kampen begonnen de scouts met ondergrondse bijeenkomsten. Militairen in de werkkampen langs de Birmaspoorlijn en in kampen in Nederlands Indië richtten stammen op en in de burgerkampen begonnen scoutingvrijwilligers met het organiseren van activiteiten voor de daar aanwezige kinderen.

Bangkinang, Midden Sumatra

Padang lag aan de westkust van Sumatra. Het Missiecomplex bestond uit kerken, kloosters en scholen. De vrouwen en kinderen zaten hier geïnterneerd in de schoollokalen. Begin juni 1942 werden de interneringscomplexen omgeven door een 3 meter hoge schutting en prikkeldraad (later verhoogd tot 6 meter).

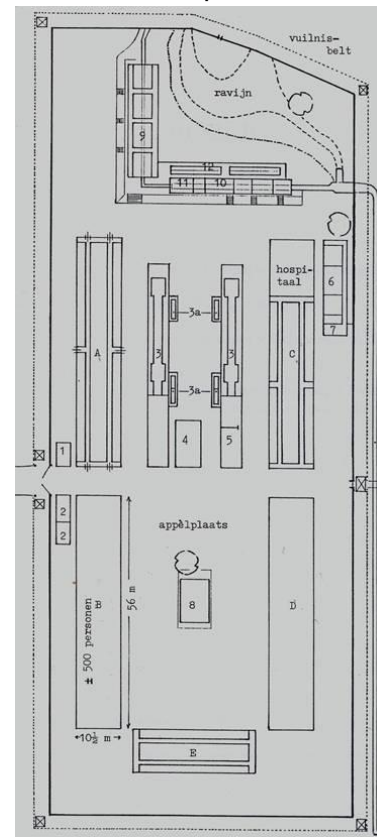
Alle bewoners van het Missiecomplex werden in oktober 1943 naar de gevangenis van Padang gebracht en van daar in december 1943 naar Kamp Bangkinang. De plaats Bangkinang lag noord-noord-oost 250 km van Padang in de binnenlanden. Er waren twee kampen, een mannen- en een vrouwenkamp, ongeveer 2 km van elkaar verwijderd. De kampen lagen middenin rubberbossen. Het vrouwenkamp was ondergebracht in 5 barakken van bamboe en atap, die speciaal voor deze internering werden gebouwd; het kamp was omheind met een houten schutting en prikkeldraad. Het vrouwenkamp Bangkinang heeft bestaan tot 23 augustus 1945. Op dat moment waren er 2219 vrouwen en kinderen in het kamp aanwezig.

Scouting

De organisatie van een bijeenkomst op Denkdag/BP dag, 22 februari 1943, in het Missiecomplex leidde tot de spontane start van Scouting met een kabouterkring van ongeveer 50, een welpenhorde van bijna 60, een padvindsterstroep van ongeveer 45 en een verkennersstroep van ongeveer 60 leden. De padvindsters kregen de naam KANON (Kan Alles Nakomen Ondanks Nippon) en de padvindsters Lappendas (Leert achter planken padvinderij en negeert deze akelige situatie). Aan de eisen en ceremonies van Scouting werd zoveel mogelijk vastgehouden, al waren aanpassingen noodzakelijk. **Miep Mol** is de stuwende kracht en doet na de oorlog verslag van de activiteiten. De padvindstersgroep werd verdeeld in 6 patrouilles en in oktober groeide het aantal leden uit tot 86 jongens. 24 mei werden de eerste nieuwelingen geïnstalleerd en iedere volgende week weer 12 jongens. **Frater Sylvester** nam steeds de Katholieke jongens de Katholieke belofte af en in oktober 1943 heeft hij 42 van deze plechtigheden achter de rug. De analen van de geschiedenis van het KANON melden nog de volgende bijzonderheden; **Jaap Janzen, Hans Vermeulen, Wim Lejeune, Teddy Morpeij, Bertus Bouwens, Freddie de Water** en **Frans Bakker** werden verkenners 2e klas en haalden insignes.

In Bangkinang werd door de Japanners niets voor ontspanning gedaan. Het houden van bijeenkomsten of avondjes met het lezen van boeken was verboden. De geïnterneerden hielden zich hier niet aan en wisten door zang, dans en toneel de stemming steeds op peil te houden. Op sportgebied was niet veel te beleven, slechts wat voet- en korfbal op een slecht en klein terrein was de enige lichamelijke ontspanning. De Scoutingactiviteiten gingen in Kamp Bangkinang zoveel mogelijk door. Scouting trachtte hiermee zo goed en zo kwaad als het ging het gemis aan ontspanning voor de jeugd te vergoeden. In het vrouwenkamp werden de kabouteractiviteiten geleid door mevrouw **Hermina Snijders**, **J.W. van der Laan**, **Hanna du Saar** en mevrouw **Walters**. De welpenactiviteiten werden geleid door **Josephina Aspeslagh** en **Elisabeth IJfs** en voor korte tijd door **Wilhelmina Judell**. **George Leidelmeijer** en **Bob Schuitemaker** zijn hier welp. Ook twee Engelse jongens die uit Singapore kwamen, waren lid van de horde. Ze werden in het Engels geïnstalleerd. De verkennersactiviteiten werden geleid door Miep Mol, **Loes Kriekhaus** en **mej. G. van der Pol**.

Hans van den Bos van één van de verkenners. Hij tekende op 14 maart 1944 een plattegrond van het kamp als onderdeel van de opdrachten voor het insigne "Kaartlezen" van Scouting. De padvindsteractiviteiten werden geleid door **Johanna Sayers** en **Meta Knottenbelt**, later overgenomen door Miep Mol en **Molly Fabriek**.

Meer informatie

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Verslag-Kampen-Padang-en-Bangkinang.pdf \(myindoworld.com\)](#)

[Vrouwen-Kampen-Padang-en-Bangkinang.pdf \(myindoworld.com\)](#)

[Padang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Bangkinang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.